

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:1936

av Ingemar Nilsson m.fl. (S)

Mittuniversitetet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om forskning och utbildning vid Mittuniversitetet.

Motivering

Sverige ska vara en ledande kunskaps- och forskningsnation. De människor och nationer som är bäst förberedda att möta den allt snabbare globaliseringen kommer att kunna hävda sig bättre i framtiden. För att stå starka i framtiden måste vi konkurrera med hög kompetens och goda arbetsvillkor – inte med låga löner.

Utbildning och forskning har därför central betydelse för tillväxten och utvecklingen i vårt land och därmed för välfärden. Vi måste höja utbildningsnivån och därför öka investeringarna i högre utbildning. Det är viktigt att fler ungdomar fortsätter att studera efter gymnasiet.

Dåvarande Högskoleverkets rapport år 2012 visade att det är stora skillnader mellan dem som söker sig till högskola. I Danderyd var det 76 procent av gymnasisterna som studerade vidare, medan siffran var bara 26 procent i Ånge, mindre än hälften i Östersund och Sundsvall och mellan 30 och 40 procent i övriga kommuner i Västernorrlands och Jämtlands län. Vi kan konstatera att det fortfarande är stark social snedrekrytering till högre studier.

Socialdemokraterna har under årtionden aktivt arbetat för att alla unga, oavsett bakgrund, ska ha möjlighet till högskolestudier och därför byggt nya högskolor och universitet. Dessa har fortfarande en mycket stor betydelse för att locka ungdomar från studieovana hem till högskola. För många är det lättare att börja studera om utbildningen finns på nära håll.

Även sysselsättningskäl talar för högre studier. Människors möjligheter på arbetsmarknaden avgörs idag av deras utbildning och kompetens. Kunskapskraven ökar i de flesta yrken när gamla jobb försvinner och nya tillkommer. Därför måste det finnas möjligheter att studera också senare i livet.

Högskolor och universitet har en viktig samhällslig uppgift. Därför måste staten garantera en fri forskning och undervisning med hög kvalitet, oberoende av externa intressen och finansiärer. De nya universiteten och högskolorna har stor betydelse för utvecklingen av det regionala näringslivet och samhället. Därför är det angeläget att de får möjlighet att utvecklas och profilera sig. De måste ha möjlighet att utveckla sin forskning och utbildning så att de kan erbjuda de bästa utbildningarna till studenterna och goda forskningsmiljöer för forskarna.

Mittuniversitetet bedriver i Östersund utbildning och forskning bland annat inom idrottsvetenskap i samarbete med Vintersportcentrum. Detta har lett till företagsutveckling inom området. I Västernorrland bedriver Mittuniversitetet forskning i samarbete med skogsindustrin, vilket stärker tillväxten inom näringen. Det är angeläget att forskningen inom Mittuniversitetet kan utvecklas till att bli spetsutbildning inom sina specialområden.

Svensk tillväxt och välfärd är beroende av framgångsrika exportnäringar. Framför allt handlar det om basnäringar som finns ute i landet, inte där de gamla universiteten finns. För att ta tillvara potentialen till innovation och tillväxt i dessa näringar krävs det forsknings- och utbildningsresurser där basindustrin finns, inte i storstadsregionerna. Idag är basresurserna mycket ojämnt fördelade mellan lärosätena så att de stora och äldre universiteten får huvudparten av anslagen. För att höja nivån på forskningen borde alla lärosäten behandlas lika och få samma anslag per helårsstudent.

Det är angeläget att Mittuniversitetet får tillräckliga resurser till forskning och utbildning för att skapa tillväxt och utveckling i landet.

Ingemar Nilsson (S)

Anna-Caren Sätherberg (S)

Eva Sonidsson (S)

Jasenko Omanovic (S)

Kalle Olsson (S)

Kristina Nilsson (S)

Susanne Eberstein (S)